

и самиятъ митрополитъ. Билъ е ржкоположенъ за пръвъ пѣвецъ (протопсалтъ) и проповѣдникъ. Ходѣлъ е облѣченъ съ дълго сукнено джубе, съ сукнени шалвари и съ шубура отъ карѣмска кожа, облѣкло, носено само отъ привилигированитѣ сливенци. Билъ е твърде сериозенъ, строгъ, справедливъ и чедолюбивъ. Разбира се, всичката тази ученостъ на х. Илия не е могла, както пише Доброплодни, да задоволи Хаджи Юрдана Селимински, който се училъ въ Атина и билъ високообразованъ човѣкъ. Това, естествено, сърдѣло хаджи Илия още повече, че Селимински по това време (1825 г.) открилъ и училище въ Сливенъ, въ което се преподавало математика, физика, география, отечествена история и пр.

Сава Илиевъ Доброплодни е роденъ въ гр. Сливенъ презъ 1820 г. въ квартала Клуцохоръ. Билъ е възпитанъ подъ строгия режимъ на баща си и любвеобилното сърдце на майка си, първата българска учителка, хаджи Трендафила. Той е напредвалъ въ училището и се отличавалъ както баща си съ сладъкъ гласъ. Когато билъ на 12—13 години момче, майка му, следъ като Савата прочелъ „Апостола“ въ църква, дала 5 гроша на одринския митрополитъ, който билъ тамъ да го подстриже анагностъ, още повече че и пѣвцитѣ пожелали да имъ бжде помощникъ.

Семейството на х. Илия се преселило въ Влашко презъ 1830 г. въ гр. Пloeщъ, дето бащата починалъ отъ холера. Хаджи Трендафила се завръща наскоро съ децата си пакъ въ Сливенъ — клета вдовица. Сава Доброплодни, подобно на Селимински, разправя за голѣмото заблуждение, което къмъ 1832—35 обладало българитѣ-сливенци заразени съ гърцизма. „Сливенъ бѣше влюбенъ, казва той, въ грѣцкото черковно пѣние, той бѣше подражателъ на първоначалнитѣ грѣцки училища.“ Когато нѣкой завеждалъ чедото си въ първоначалното училище, трѣбвало да му купи филада — грѣцки букваръ съ срички по старата метода и пѣленъ съ молитви. Следъ филадата ученикътъ изучавалъ октоиха, псалтира и добива право да чете на гласъ Апостола. А който знаелъ аритметиката, възкресника и цвѣтосъбранието съ херувиката и пр., се считалъ между ученицитѣ за най-ученъ въ града. Такъвъ курсъ билъ свършилъ и Сава Илиевъ отъ 1832—1834 г. Въ това време се прочуло въ Сливенъ по-високото учение на новия учителъ Ганчо Котлянина (Гаврилъ Кръстевичъ), който е билъ ученикъ на хаджи Илия въ Сливенъ заедно съ попъ Юрданъ попъ Димитровъ, хаджи Александрия, Даскалъ Еню Пѣвеца, Даскалъ Ставраки (слѣпия пѣвецъ), Хаджи Хара-